

УТВЪРЖДАВАМ:(п)

Директор на ЕГ „Проф. д-р Асен Златаров“

**ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ
"ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ"- ХАСКОВО**

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД
за учебната 2026/2027 г.**

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището. Разработен е на основание чл. 5 ал.1 от Инструкция от 5 юли 1996 г. на МОИТ за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.
2. Правилникът се утвърждава от директора на училището, не по-късно от началото на учебната година.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в ЕГ " Проф. д-р Асен Златаров" и ученическите общежития към

гимназията, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др.

2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

Отговорност за изпълнението на правилника носят училищните ръководства.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ

Училищно ръководство

1. Училищното ръководство е длъжно да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасност на труда преди започване на учебната дейност и да следи за спазването на съответните правила;

2. Със заповед на директора ежегодно се назначават комисии за:

- проверка безопасността на всички уреди и съоръжения по физкултура;
- проверка на ел. уредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
- комисиите до 15 септември извършват и съставят протоколи, с чието съдържание се запознава ПС.

Общежитие

1. Заместник-директорът по АСД подготвя подробен инструктаж за безопасни условия за живеене в общежитието, с които срещу подпис се запознават всички ученици и техните родители.

Директорът:

1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището по действащите нормативни документи, указания и заповеди на министерството, по въпроси на охраната на труда.

2. Утвърждава правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището, което ръководи.

3. До началото на всяка учебна година актуализира правилника.

4. Организира запознаването на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал и родителите с настоящия правилник.

5. Създава условия за опазване на живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учащите се.
6. Организира съвместно с медицинското лице, обслужващо училището, провеждането на различни видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в училищната сграда, дворните площи и другите помещения
7. Създава условия и осигурява цялостно и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана и контролира прилагането и спазването за тяхното провеждане.
8. До началото на всяка учебна година осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните апарати и съоръжения за учебните кабинети, лаборатории, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липса на трудови навици.
9. Организира със съдействието на РЗИ и специализираната лаборатория проверка по спазването на установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на:
 - вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност;
 - ергономични условия.

Заместник-директорът по административно-стопанска дейност:

1. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейностите по охраната на труда.
2. Осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати, съоръжения, за учебните кабинети, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата на трудови навици.
3. Изисква от учителите по физика, химия, информатика и информационни технологии, физическо възпитание и спорт да поставят на видни места инструкции за безопасна работа. Изисква от работниците в котелното помещение да поставят на видно място инструкциите за безопасна работа на машините и съдовете под налягане.
4. Съдейства и контролира за редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност и здраве при работа.
5. Създава условия /чрез пълното обезопасяване на машините, уредите, съоръженията/ и осигурява спазване по работните места на нормативните изисквания за безопасна работа. Спира от работа необезопасените според действащите правилници машини, уреди и съоръжения.

6.Съвместно с медицинското лице да извършва периодичен контрол в учебните кабинети и физкултурния салон на санитарно-хигиенното състояние на учебните и работни места, на правилното действие на вентилационните уредби, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, ползването на работно облекло и ЛПС, продължителността на учебния работен ден и др.

7.Следи за наличността и изправността на противопожарните уреди и не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.

8.Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрическите инсталации и уреди и за спазване на противопожарните норми.

9. Организира обучение по противопожарни знания и подготовка на учениците и персонала на гимназията.

10.Познава и спазва Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ЕГ „Проф. д-р Асен Златаров” - Хасково, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

11. Председател е на КУТ в училището и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.

12. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

14. Да спазва указанията по безопасност и здраве при работа.

Задължения на лицата, осигуряващи координация и контрол на дейностите по здравословни и безопасни условия на труд.

1. Познават и спазват Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.

3. Провеждат началният, периодичните и извънредните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.

4. Регистрират инструктажите в Книги за инструктаж.

5. Издават служебни бележки на новоназначените учители и служители и ги предоставя на завеждащият служба „Личен състав” за съхранение в личните дела.

6. Разработват Програми за провеждане на начален инструктаж.

7. Организируют и участвуют в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията.
8. Представители са на Комитета по условията на труд в просветното звено и като такива спазват разпоредбите на ЗЗБУТ.
9. Участват заедно с медицинското лице, под ръководството на заместник-директора по АСД, в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние във всички помещения.
10. Участват в разследването на трудовите злополуки
11. Периодично информират директора за състоянието на условията в учебното заведение и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.
12. Дават предложение за подобряване условията на труд.
13. Следят за изправността и наличността на ПП съоръжения.
14. Следят за състоянието на проходите за евакуация.
15. Ежегодно участват в обучения за обогатяване на знанията си по БУВОТ.
16. Съхраняват възложената им със заповед от директора документация по БУВОТ и периодично актуализират същата при необходимост.
17. Проучват офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска на училището.
18. Задължително организират и участват при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд – Правилник по БУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучват нормативната уредба и предлагат на директора тези документи, имащи отношение към дейността.
19. Да спазват указанията по противопожарна безопасност.
20. Да спазват указанията по безопасност и здраве при работа.
21. Да спазват изцяло функциите и задачите на органите по безопасност и здраве при работа определени в Раздел II на Наредба №3 / 27.07.1998 г. на МТСП за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защита и профилактиката на професионалните рискове./ изм. ДВ бр.102 / 22.12.2009 г./

Учители и класни ръководители

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците и техните родители с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите. Срещу подпис представят съдържанието на настоящия правилник и ПДУ.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите

задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.

Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства на лицензирани за превоз на деца и ученици транспортни фирми.

При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.

Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици, задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.

Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.

Задължително се разглеждат теми по БД в ЧК.

След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

Ежегодно в края на учебната година ПС анализира безопасността на условията в училището и набелязва мерки за подобряването.

През учебната година се провеждат две практически занятия за действие при аварийни ситуации.

Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.

Учителите при провеждане на лабораторна практика са длъжни:

- да извършват необходимия въстъпителен инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа, както и да инструктират при смяна на работното място
- да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга или списък за инструктажи
- при системни нарушения по безопасността на труда да отстраняват от работа учениците

Задължения на възпитателите в общежитията:

1. Да провеждат начален, периодичен и/или извънреден инструктаж с всички домуващи ученици в общежитието, като ги регистрират в съответните Книги за инструктаж.

3. Да опазват живота и здравето на домуващите ученици по време на занятия, свободно време и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.

4. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около но и в присъствието на ученици.

5. Да спазват указанията по противопожарна безопасност.

6. Да спазва указанията по безопасност и здраве при работа.

7. Да познават и спазват разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в институцията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

8. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора.

Задължения на учителите при провеждане на извънучилищни мероприятия:

1. При провеждане на мероприятия извън училищната сграда, посещения във фирми, изложби, екскурзии и др. учителите изготвят и утвърждават Програма за провеждане на инструктаж. Запознават и инструктират учениците срещу подпис.

2. Присъстват при провеждане на мероприятията, следят за спазване на реда и всички изисквания за безопасност.

3. Съблюдават по време на мероприятиято:

- да се осигуряват светлинни ефекти, които не могат да причиняват пожар;
- да се гаси напълно осветлението в помещението;
- разполагането на маси и столове да не затруднява бързото напускане на помещението;

4. При придвижване по улиците да се спазват установените правила, да не се създава опасност и пречка на движението.

5. Ръководителите на различните форми на организиран отдых и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ за живота и здравето на децата и учениците от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отдиха и до връщането им при родителите или настойниците.

6. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на училището.

Задължения на непедагогическия персонал

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възложените им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
8. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място, на което работят.
9. Имам право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
10. Имам право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или за която нямат изискващата се правоспособност.
11. Задължително е да се явяват на периодични медицински прегледи или изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
12. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
13. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
14. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна - проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
15. Класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.

16. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
17. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
18. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.
19. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
20. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, като се използват телескопични почистващи палки или стълби.
21. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
22. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
23. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.
24. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
25. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
26. Ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.
27. След приключване на учебните занятия чистачите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
28. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
29. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
31. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.

32. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.
33. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определени за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
34. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
35. През есенно-зимния сезон стриктно се спазва планът за работа през зимни условия с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

Ученици

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При пресичане на улиците при изходите на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине.
3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само отдясно.
4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат по класните стаи и училищните коридори.
5. Пет минути преди започването на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
6. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
7. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител.
8. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
10. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
11. Категорично се забранява на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.
12. Учениците трябва да опазват училищното имущество, както и да не замърсяват умишлено сградата и прилежащите дворни площи.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Учителите и административният персонал са длъжни да спазва правилата за безопасни и здравословни условия на труд при изпълнение на своите задължения
2. Правилата за безопасни и здравословни условия на труд за съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд се носи отговорност.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкультурния салон и училищния двор- спортните площадки. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.

11. Спортните уреди във физкултурния салон задължително се обезопасяват с постелки.
12. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболните врати и по оградната мрежа на волейболните игрища.
13. Спортни уреди и пособия да не се използват, преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
14. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки / гуменки, кецове, маратонки /, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнението на физически упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.
15. Учителите по физическа култура и спорт трябва да осигуряват добро предварително разгрътане с цел въвеждане на организма в предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
17. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.
18. В края на всяка учебна година училищна комисия проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.
19. В началото на всяка учебна година училищна комисия проверява състоянието на всички видове инсталации, съоръжения, готовността за започване на учебната и съставя протокол, който се предава на директора.
20. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
21. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пяна, луга, лопати и кирки.

22. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до новото приключване.
23. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
24. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно се уведомява класния ръководител или училищното ръководство.
25. Парните и водогрейните котли се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.
26. За отговорник по експлоатацията на енергийните уредби и съоръжения се определя лице с подходяща квалификация от средата на инженерно - техническите работници, което осигурява изпълнението на правилника.

РАЗДЕЛ I

Пропускателен режим в сградите на ЕГ „Проф. д-р Асен Златаров” - Хасково

1. Училищна сграда – ул. „Тимок” № 97

Пропускателният режим в сградата се осигурява от портиер или охранител от охранителна фирма чрез вписване на данните от представена лична карта на всеки външен посетител, име на длъжностното лице, при което отива, час на влизане и час на излизане, записани в специален дневник. Извършва се проверка на внасяния багаж. Контрол по изпълнението на пропускателния режим провежда Димитър Николов – заместник-директор по АСД.

2. Общежитие – ул. „Видин” 1

Пропускателният режим в сградата се осигурява от портиер, чрез вписване на данните от представена лична карта на всеки външен посетител, име на лицето, при което отива, час на влизане и час на излизане, записани в специален дневник. Извършва се проверка на внасяния багаж. Контрол по изпълнението на пропускателния режим провежда Николай Узунов – възпитател.

РАЗДЕЛ II

Изисквания към съоръжения и работни места за безопасна работа

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
2. Във физкултурния салон се влиза само организирано и с чисто игрално облекло.

3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.
4. Кабинетите и лабораториите по химия, физика и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.
5. Пространството, в което постоянно действат или периодично възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.
6. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурния салон и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро - и пожаро обезопасени.
7. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.
8. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ.

РАЗДЕЛ III

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебната дейност на учениците

Общи изисквания

1. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори - микроклимат, осветление /естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.

Микроклимат - температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
3. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигуряват оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:
 - температура и скорост на въздуха през студения период за относителната влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75 %
 - скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период
 - относителната влажност на въздуха на постоянните работни места през топлия период

Естествено и изкуствено осветление

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лукса, както следва:
 - класни стаи, учебни кабинети, в средата на дъската - 500, на работните маси и чинове - 300, кабинети по рисуване - на дъската - 300, на работните места - 500;
 - кабинети и стаи на преподавателите - 200;
 - физкултурни зали на пода - 200;
 - административни помещения - 400;
6. В кабинетите и лабораториите по химия, физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Санитарно-битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.
3. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и в изправност шкафчетата, душовете, бойлерите и други.
4. Да се спазва от всички педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
6. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенни-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържат в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

РАЗДЕЛ IV ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари

1. Да се изготви противопожарна Наредба/План, която да се утвърди от директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба/План да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да са включени и следните раздели:
 - противопожарни изисквания към помещенията
 - помещения за учебно-възпитателна дейност
5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.
6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
7. Леснозапалимите течности в лабораториите да се съхраняват в метални шкафове.
8. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
9. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване.
10. В таванските и избените помещения да не се складираат леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
11. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за ползване.
12. Да се спазват най-строгите изисквания за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
13. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия-тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в учебното заведение са: физкултурен салон, външни, но пожарообезопасени помещения.
2. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуацията на хора.
3. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.
5. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.
6. При провеждане на масовото мероприятие е забранено:
 - осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар
 - да се гаси напълно светлината в помещението
 - разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.
7. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спази всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работното време.
2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.
3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.
4. До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.
5. Да се поставят, където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории със съоръжения и други работни места и дейности

1. Училищният директор утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории, съоръжения и други.

Безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории - общи изисквания.

К а б и н е т п о х и м и я

1. Учениците да бъдат запознати с несъвместимостта на химическите вещества.
2. На шкафове, в които се съхраняват отровни, samozапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.
3. Да бъде монтирана общообменна вентилация.
4. Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват с надписи и знаци "отрова". Леснолетливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
5. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
6. Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.
7. Химическите лаборатории да са разположени и оборудвани, съгласно санитарните норми и изисквания.

Ф и з к у л т у р е н с а л о н и п л о щ а д к а

1. Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и други да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.
4. Траповете за скачане да са дълбоко разкопани.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.

4. След преминаване на първия трус под ръководството на учителите, организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
5. След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.
6. Задължително е спазването от всички - трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.
7. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
8. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
9. Организирано и без паника да се евакуират учениците, при спазване на плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
10. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
11. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
12. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите за следното:
 - има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде, кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Директорът на училището задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
2. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа, като разходите за това не са за сметка на инструктираните.
3. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедagogически персонал или лица от

други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:

- ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
- ремонт на различни видове инсталации - електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни и канализационни;
- строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището

товаро-разтоварни или транспортни дейности.

4. Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.

5. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

6. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

7. Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

8. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.

9. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.

10. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищният директор.

11. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване - в тридневен срок от новото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.
6. Училищният директор незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.
7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на учителите и администрацията за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ е задължително.
3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави ученикът далече от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.
4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

5. Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, порезни рани и счупване на крайници.
6. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
7. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.
8. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
9. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки - с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърнати настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание на чл. 5 ал. 1 от Инструкция № 5 от 05.07.96г. на МОНТ.
2. Настоящият правилник е приет на заседание на Общо събрание с Протокол №/11.09.2026 г., утвърден е със заповед на директора № РД 14 - 763/11.09.2025 г. и влиза в сила от началото на учебната година.
3. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнение на работното оборудване
4. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.